

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

กุหลาบ (rose) เป็นดอกไม้ที่มีความสวยงาม และได้รับความนิยมปลูกมากที่สุดของโลก โดยเป็นไม้ตัดดอกที่มีการปลูกเป็นการค้ากันแพร่หลายทั่วโลก มีต้นกำเนิดจากทวีปเอเชีย สำหรับประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกกุหลาบตัดดอกประมาณ 5,500 ไร่ (วิกิพีเดีย, 2556) ซึ่งพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือประมาณ 4,000 ไร่ พื้นที่ปลูกกุหลาบที่สำคัญอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย และ ตาก ผลผลิตดอกโดยเฉลี่ยตั้งแต่ประมาณ 1,000 ล้านดอกต่อปี คิดเป็นผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ประมาณ ปีละ 1,200,000 – 2,400,000 ดอก ในปี 2555 ประเทศไทยมีการนำเข้ากุหลาบเป็นมูลค่า 91.91 ล้านบาท เป็นการนำเข้าจากประเทศสมาชิกอาเซียน คิดเป็นร้อยละ 99.77 ของการนำเข้ากุหลาบทั้งหมด โดยมีการนำเข้าจากประเทศจีนสูงสุด 91.33 ล้านบาท หรือร้อยละ 99.77 ของมูลค่านำเข้า กุหลาบทั้งหมดจากประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศจีน ประเทศไทยส่งออกกุหลาบไปประเทศสิงคโปร์และมาเลเซียเป็นมูลค่า 9.92 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นการส่งออกไปประเทศมาเลเซีย 9.86 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.40 ของมูลค่าส่งออกกุหลาบทั้งหมดไปยังประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศจีน ซึ่งมีดุลการค้าขาดดุล 81.91 ล้านบาท (กรมศุลกากร, 2556)

ประเทศไทยมีศักยภาพในการผลิตกุหลาบคุณภาพสูงอย่างต่อเนื่อง หากแต่จะต้องผลิตในพื้นที่ที่เหมาะสม คือพื้นที่สูงมากกว่า 800 เมตรเหนือระดับน้ำทะเล ดังนั้นการผลิตกุหลาบมีแนวโน้มในการเพิ่มพื้นที่ผลิตบนพื้นที่สูงมากขึ้น การปลูกกุหลาบในเขตภาคเหนือเป็นการปลูกเชิงคุณภาพ โดยปลูกกุหลาบภายใต้เงื่อนไขที่เหมาะสม คือพื้นที่ที่มีอุณหภูมิต่ำสุดไม่ต่ำกว่า 15 องศาเซลเซียส ความชื้นต้องอยู่ที่ 70-80% และแสงแดดที่เพียงพอ ต้องมีการดูแลอย่างดี ให้กุหลาบที่มีคุณภาพ และสามารถจำหน่ายได้ราคาย่อมเยา (จิราภรณ์, 2549) ต้นทุนการผลิตกุหลาบของเกษตรกรตัวอย่างของมูลนิธิโครงการหลวงเฉลี่ย 328,469.39 บาท ต่อไร่ โดยส่วนใหญ่จะเป็นค่าก่อสร้างที่ต้องจ่ายค่าที่ดิน ค่าอุปกรณ์ ค่าแรงงาน และค่าไฟฟ้า ซึ่งต้นทุนค่าไฟฟ้าจะสูงกว่า 64,504 บาทต่อไร่ (อารีย์และคณะ, 2556) การให้ปุ๋ยกุหลาบ แบ่งเป็น 1) การให้ปุ๋ยก่อนปลูก โดยรองกันหลุมด้วยปุ๋ยทริปเปิลซูเปอร์ฟอสเฟต (0-46-0) อัตรา 27 กิโลกรัม / 100 ตารางเมตร และปุ๋ยแมกนีเซียมซัลไฟต์ อัตรา 9 กิโลกรัม / 100 ตารางเมตร 2) การให้ปุ๋ยระหว่างปลูก โดยอัตราส่วนผสมแม่ปุ๋ย : น้ำ เท่ากับ 1 : 200 โดยมีการใส่ปุ๋ยดังนี้ ถัง A ประกอบด้วยปุ๋ย HNO_3 7 ซีซี $\text{NH}_4\text{H}_2\text{PO}_4$ 480 กรัม KNO_3 330 กรัม $\text{MgSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$ 230 กรัม และ Unilate 25 กรัม ถัง B ประกอบด้วย HNO_3 20 ซีซี $\text{Ca}(\text{NO}_3)_2 \cdot \text{H}_2\text{O}$ 770 กรัม และ KNO_3 330 กรัม ผสมน้ำให้ได้ 10 ลิตร ตั้งตาราง (จิราภรณ์ ยังอยุดี, 2549)

ในปีที่ผ่านมา มีการนำเข้ากุหลาบจากจีน ส่งผลกระทบต่อตลาดกุหลาบในประเทศไทยอย่างมาก เนื่องจากกุหลาบจากจีนที่มีคุณภาพใกล้เคียงของไทย มีดอกใหญ่ ก้านยาว คุณภาพดีแต่ราคาต่ำกว่า ดังนั้น การที่จะทำให้เกษตรกรผู้ปลูกกุหลาบของไทยสามารถแข่งขัน กับจีนได้นั้น เกษตรกรต้องแข่งขันในเรื่องการปรับปรุงสายพันธุ์ให้ตรงกับความต้องการของตลาด ปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตโดยเฉพาะการลดต้นทุนการผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อให้สามารถแข่งขันได้

ดังนั้นโครงการฯ นี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์สถานะราตุอาหารพืชและวางแผนแนวทางทดสอบสาธิการจัดการราตุอาหารกุหลาบเพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพผลผลิต และลดต้นทุนการผลิตกุหลาบในพื้นที่โครงการหลวงต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและวินิจฉัยราตุอาหารสำหรับการจัดการราตุอาหารกุหลาบที่เหมาะสม

3. ขอบเขตโครงการวิจัย

- 1) ศึกษาและวินิจฉัยราตุอาหารสำหรับการจัดการราตุอาหารกุหลาบที่เหมาะสม 4 พื้นที่
- 2) เสนอแนะแนวทางการจัดการราตุอาหารในการผลิตกุหลาบ

